

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 27 mei 2019
(OR. en)

9123/19

CULT 83
JEUN 74
EDUC 237
DIGIT 108

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	8804/19
Betreft:	Conclusies van de Raad over de jonge creatieve generaties

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over de jonge creatieve generaties, zoals vastgesteld door de Raad (Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport) in zijn vergadering van 23 mei 2019.

Conclusies van de Raad over jonge creatieve generaties

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

GELET OP WAT VOLGT

- De politieke achtergrond, die het belang onderstreept van de totstandbrenging van een Unie waarin jongeren het best mogelijke onderwijs en de best mogelijke opleiding krijgen en overal op het continent kunnen studeren en werk kunnen vinden, en welke wijst op de noodzaak om jongeren betere kansen te bieden door middel van concrete maatregelen en versterkte EU-programma's, zoals in de bijlage wordt uiteengezet;
- De nieuwe Europese agenda voor cultuur, die in mei 2018 door de Europese Commissie is aangenomen en waarin het belang van cultuur en creativiteit voor de samenleving en voor het concurrentievermogen van de Europese economie wordt onderstreept;
- De doelstellingen van het werkplan voor cultuur 2019-2022, dat op 27 november 2018 is aangenomen, en de erkenning dat een sterkere gerichtheid op de behoeften van specifieke groepen, zoals jongeren, noodzakelijk is voor een betere cohesie en welzijn.

IS ZICH BEWUST VAN HET VOLGENDE

- Het erbij betrekken van jongeren moet een hoeksteen van het toekomstige beleid zijn en het is de komende jaren dan ook van essentieel belang dat hun stem wordt gehoord.
- Kinderen en jongeren staan in de huidige gemonialiseerde wereld voor veel uitdagingen, waardoor het belangrijk is dat zij culturele waarden en diversiteit begrijpen terwijl zij zich voorbereiden op het leven als wereldburger.

- Digitale ontwikkelingen hebben de creatie, productie, verspreiding, overdracht en consumptie van culturele en creatieve werken veranderd en het mondiale bereik van deze werken vergroot. De digitale wereld heeft vorm gegeven aan vernieuwende patronen voor de toegang tot cultuur, en voor persoonlijke herinterpretatie en zelfexpressie, wat grote belangstelling onder jongeren wekt en waarbij zij als actieve doelgroepen worden betrokken.
- Jongeren hebben nieuwe vaardigheden nodig om het hoofd te kunnen bieden aan specifieke problemen als werkloosheid, sociale uitsluiting, migratie en nieuwe technologieën, die, ondanks de voordelen die zij met zich meebrengen, ook ongelijkheid in de hand kunnen werken en culturele en economische verschillen kunnen versterken.
- De ontwikkeling van artistieke en creatieve vaardigheden en de bevordering van talent nemen een centrale plaats binnen de culturele en creatieve sector in, en deze zijn de drijvende kracht achter innovatie - met inbegrip van sociale innovatie - om slimme, duurzame en inclusieve groei te bereiken.
- Talenkennis in de Europese Unie is van essentieel belang voor de mobiliteit op het gebied van onderwijs, opleiding, toegang tot cultuur en toegang tot de Europese arbeidsmarkt.

IS HET VOLGENDE OORDEEL TOEGEDAAN

Het is in het licht van het voorgaande van belang verdere stappen te ondernemen om werk te maken van de volgende vijf prioriteiten:

- Bevorderen van een betere toegang tot en deelname aan cultuur voor kinderen en jongeren;
- Versterken van de sectoroverschrijdende samenwerking, met bijzondere aandacht voor de synergie tussen cultuur en onderwijs;
- Makkelijker maken van het ondernemerschap bij jongeren in de culturele en creatieve sector;
- bevorderen van de opkomst van nieuw talent;
- bevorderen van digitale vaardigheden en mediageletterdheid.

WIJST OP HET VOLGENDE

- Culturele organisaties, onderwijsinstellingen en jeugdwerk spelen een sleutelrol bij het leggen van de basis voor creativiteit, wat van cruciaal belang is voor de ontwikkeling van de samenleving als geheel.
- Er is een meer strategische benadering van de participatie van jongeren en kinderen in de cultuur nodig om hun creativiteit en kritisch denken te bevorderen en hen te helpen vaardigheden te ontwikkelen die belangrijk zijn voor hun welzijn, leren, saamhorigheidsgevoel, actief burgerschap, sociale inclusie en toekomstige inzetbaarheid op de arbeidsmarkt of hun vermogen om een bedrijf te starten.
- De culturele en creatieve vaardigheden die worden verworven via formeel, niet-formeel en informeel onderwijs, onder meer door deelname aan culturele en creatieve activiteiten, verschaffen jongeren het instrumentarium om creatief en inventief te zijn, problemen op te lossen en samen en experimenteel te werken. Experimentele benaderingen zijn van cruciaal belang voor de bevordering van creativiteit en innovatie. Artistiek en cultureel onderwijs, dat deel uitmaakt van een gespecialiseerde of interdisciplinaire aanpak, speelt daarom een doorslaggevende rol, zowel bij het creëren van verdere kansen voor de jongere generaties, waardoor zij beter zijn toegerust om toekomstige uitdagingen aan te gaan, als bij het bevorderen van empowerment, persoonlijke ontwikkeling en wederzijds cultureel begrip.
- Het is tevens van belang maatregelen aan te moedigen die een vlotte overgang van het onderwijsstelsel naar de arbeidsmarkt vergemakkelijken, onder meer door het ondersteunen van het ondernemerschap bij jongeren, stages en leerlingplaatsen in de culturele en creatieve sector.
- Jongeren vormen geen homogene groep wat betreft hun vaardigheden, opleidingsniveau, paraatheid voor de toekomst en verwachtingen. Initiatieven en acties die erop gericht zijn de vaardigheden die nodig zijn om de arbeidsmarkt te betreden of ondernemer te worden - en voor het leven als volwassene in het algemeen - te koesteren en te verbeteren, moeten worden afgestemd op de capaciteiten waarover de jonge generaties reeds beschikken.

- Ongelijkheid en economische of sociale barrières die de toegang van jongeren tot en hun deelname aan cultuur als makers, consumenten en ondernemers, of hun toegang tot nieuwe technologieën kunnen belemmeren, moeten in kaart gebracht en aangepakt worden om ervoor te zorgen dat de input en de participatie van alle jongeren, met inbegrip van kansarme groepen, volledig kan worden benut.
- Er moet daarom bijzondere aandacht worden besteed aan jongeren die het risico lopen gemarginaliseerd te worden vanwege hun etnische afkomst, geslacht, seksuele geaardheid, handicap, godsdienst, overtuiging of politieke overtuiging, zodat alle jongeren kansen krijgen.
- Dat er dankzij de digitale ontwikkeling een rijk cultureel aanbod voorhanden is, vormt niet noodzakelijk een garantie voor de toegang tot meertalige culturele inhoud van hoge kwaliteit. Het is daarom van essentieel belang dat het cultuurbeleid ter bevordering van gelijke kansen voor jongeren wordt geconsolideerd, zodat zij allemaal cultuur kunnen ervaren en hun creatieve en kritische denkwijze alsook hun kritische en analytische vaardigheden kunnen ontwikkelen, die voor hen van cruciaal belang zijn om toegang te krijgen tot en gebruik te maken van digitale culturele inhoud.
- Digitale technologieën hebben een positief effect op de ontwikkeling van creativiteit, aangezien zij nieuwe vormen van expressie, communicatie, culturele participatie en kritiek mogelijk maken. Bovendien is voor digitale technologieën een belangrijke rol weggelegd om technologie en digitale diensten gebruiksvriendelijker te maken. De humanisatie van technologieën kan er zo voor zorgen dat deze ten dienste staan van mensen en in menselijke behoeften voorzien. Als cultuurmakers en cultuurconsumenten geven de jonge generaties - vaak "digital natives" - de voorkeur aan nieuwe bedrijfsmodellen die vroeger niet bestonden. Zo gezien kunnen innovatieve financiële mechanismen het ondernemerschap bevorderen en een essentiële bijdrage leveren aan de huidige concurrerende, duurzame en door innovatie gedreven creatieve economie.

Het is gezien de resultaten van het verslag "Rol van het overheidsbeleid in de ontwikkeling van het ondernemers- en innovatiepotentieel in de culturele en de creatieve sector" van de Werkgroep open-coördinatiemethode van cruciaal belang rekening te houden met de bijzondere kenmerken van de culturele en de creatieve sector, meer bepaald de verscheidenheid van de waardeketens en het feit dat de meeste bedrijven in deze sectoren kleine of micro-ondernemingen zijn of uit zelfstandigen bestaan. Maatregelen ter ondersteuning van de creativiteit en het ondernemerschap van jonge generaties moeten daarom rekening houden met deze specifieke kenmerken.

VERZOEKT DE LIDSTATEN EN DE COMMISSIE OM BINNEN HET KADER VAN HUN RESPECTIEVE BEVOEGDHEDEN EN MET INACHTNEMING VAN HET SUBSIDIARITEITSBEGINSEL WERK TE MAKEN VAN DE VOLGENDE VIJF PRIORITEITEN

1. Bevorderen van een betere toegang tot en deelname aan cultuur voor kinderen en jongeren;

De lidstaten en de Commissie wordt verzocht:

- (i) kansen te blijven creëren voor kinderen en jongeren, met name voor kinderen en jongeren uit kansarme milieus, waarmee zij toegang kunnen krijgen tot en deelnemen aan cultuur, teneinde verschillen en sociale ongelijkheid terug te dringen en een zo breed mogelijk publiek te bereiken; te zorgen voor gelijke kansen voor kinderen en jongeren, zowel in steden als op het platteland, om belemmeringen voor gelijke toegang tot en deelname aan cultuur weg te werken, en dit via culturele organisaties en evenementen of via digitale middelen;
- (ii) actieve deelname aan cultuur te vergemakkelijken door cocreatie en meertaligheid te bevorderen;
- (iii) culturele organisaties aan te moedigen de inhoud die zij aanbieden onder de aandacht te brengen en aan te passen, onder meer door middel van digitale technologieën, zodat zij kinderen en jongeren beter kunnen bereiken en hun belangstelling voor cultuur, artistieke expressie en wetenschap wordt vergroot;
- (iv) een empirisch onderbouwd beleid te bevorderen door het contact met cultuur, het gedrag en de voorkeuren van kinderen en jongeren, alsmede hun prestaties op het gebied van creativiteit en taalvaardigheid regelmatig in kaart te brengen;
- (v) lezen bij kinderen en jongeren te blijven promoten als een essentieel middel om cultuur in al haar verschijningsvormen en uitingen te ontdekken.

De Commissie wordt verzocht:

- (i) de uitwisseling van goede praktijken en peer-learningactiviteiten tussen de lidstaten te ondersteunen;
- (ii) steun te verlenen aan initiatieven die erop gericht zijn jonge generaties een betere toegang tot cultuur te geven en hen te helpen er beter aan deel te nemen als maker, consument of ondernemer.

2. Versterken van de sectoroverschrijdende samenwerking, met bijzondere aandacht voor de synergie tussen cultuur en onderwijs;

De lidstaten en de Commissie wordt verzocht:

- (i) kunst- en cultuuronderwijs te ondersteunen, en aldus de ervaringen met en de deelname aan culturele activiteiten te bevorderen, en het potentieel van digitale technologieën te ontsluiten om de toegang tot cultuur en talen te vergemakkelijken;
- (ii) de samenwerking aan te moedigen tussen scholen, kunstenaars, andere culturele beroepsbeoefenaren en culturele organisaties in het kader van leeractiviteiten die toegespitst zijn op kinderen en jongeren;
- (iii) onderwijs en opleiding van leerkrachten en andere beroepsbeoefenaren aan te moedigen om de creativiteit van kinderen en jongeren te stimuleren;
- (iv) sectoroverschrijdende acties op het gebied van cultureel bewustzijn en culturele expressie te ondersteunen en de verwerving van competenties en vaardigheden, waaronder artistieke en taalvaardigheden, te bevorderen.

De Commissie wordt verzocht:

- (i) projecten en acties te ontwikkelen die de creativiteit in het onderwijs bevorderen, onder meer door samen te werken met internationale organisaties zoals de OESO, de Raad van Europa en de Unesco, en de aandacht voor creatief en kritisch denken uit te breiden tot alle niveaus van onderwijs en opleiding, onder meer door het bevorderen van STEAM (wetenschap, technologie, engineering, kunst en wiskunde);
- (ii) de resultaten van bovengenoemde initiatieven onder de aandacht te brengen en te verspreiden, zowel binnen de bevoegde voorbereidende instanties van de Raad als onder een breder publiek.

3. Jongeren helpen ondernemer te worden in de culturele en creatieve sector

De lidstaten wordt verzocht:

- (i) te overwegen om, waar dat dienstig is, de beschikbare middelen optimaal in te zetten voor projecten op het gebied van creativiteit en ondernemerschap voor jongeren;
- (ii) de ontwikkeling van culturele en creatieve starterscentra, residenties, business accelerators, clusters en creatieve hubs en culturele digitale platforms aan te moedigen en sectoroverschrijdende partnerschappen en netwerken te bevorderen;
- (iii) ondernemingscultuur, creativiteit en innovatie te bevorderen door middel van een leven lang leren - en dit vanaf een vroeg stadium en via formeel, niet-formeel en informeel onderwijs - en daarbij veel aandacht te besteden aan het gebruik van designdenken en opleidingsmogelijkheden, bijvoorbeeld in de vorm van ondernemersinitiatieven vóór en na de uitvoering van een ondernemingsplan;
- (iv) na te gaan hoe gunstige voorwaarden kunnen worden geschapen voor door jongeren geleide startende ondernemingen in de culturele sector, waarbij sectoroverschrijdende innovatie wordt ondersteund.

De Commissie wordt verzocht:

- (i) cultureel en creatief ondernemerschap en sectoroverschrijdende netwerken tussen jongeren te bevorderen, waarbij de nadruk wordt gelegd op hun potentieel om de ontwikkeling van culturele en creatieve beroepsbeoefenaren te stimuleren door middel van mobiliteit, met inbegrip van uitwisselingen, samenwerking en cocreatie, studiebezoeken en activiteiten op het gebied van peer-learning;
- (ii) steun te verlenen aan partnerschappen tussen culturele en creatieve beroepsbeoefenaren en sectoren, onder meer door startende ondernemingen, creatieve hubs en incubatienetwerken op weg te helpen, teneinde geavanceerde technologie en wetenschap in te bedden in creativiteit, kunst en design.

4. Bevorderen van de opkomst van nieuw talent

De lidstaten wordt verzocht:

- (i) te overwegen de samenwerking tussen belanghebbenden op het gebied van cultuur en onderwijs te versterken teneinde creatief talent te ondersteunen, de concurrentie op het gebied van innovatie aan te moedigen en creativiteit in de culturele sector te belonen;
- (ii) de toegang tot nieuwe technologieën te verruimen, ook voor kansarme jongeren, om getalenteerde jongeren meer mogelijkheden te geven.

De Commissie wordt verzocht:

- (i) cultuur en creativiteit te bevorderen, onder meer door middel van kunstonderwijs in het kader van de relevante EU-programma's;
- (ii) de ontwikkeling van jong creatief talent te ondersteunen door middel van meertalige platforms, mobiliteitsregelingen en beleidsmaatregelen.

5. bevorderen van digitale vaardigheden en mediageletterdheid.

De lidstaten wordt verzocht:

- (i) digitale vaardigheden, mediageletterdheid en creatief en kritisch denken te stimuleren, onder meer via EU-programma's en -fondsen, aangezien deze van vitaal belang zijn om de inzetbaarheid van de jongere generatie en hun vermogen om zich aan te passen aan structurele veranderingen in digitale technologieën te waarborgen. Publiek-private partnerschappen kunnen dienen als schakel tussen onderwijs, maatschappelijke organisaties en bedrijven;
- (ii) het creatieve gebruik van technologie, creatief en kritisch denken en analytische vaardigheden stimuleren door middel van formeel, niet-formeel en informeel onderwijs, met inbegrip van vrije leermiddelen, teneinde het vermogen van jongeren om informatie te beoordelen te ontwikkelen;
- (iii) de uitwisseling van beste praktijken en onderzoek tussen deskundigen en beleidsmakers voort te zetten teneinde de verwerving van mediageletterdheid te bevorderen.

De lidstaten en de Commissie wordt verzocht:

- (i) ondersteuning te verlenen aan maatregelen op het gebied van mediageletterdheid, die van enorm belang zijn voor het gebruik van digitale technologieën door jongeren en die een aanzienlijke invloed hebben op hun creatieve en kritische denken, hun toegang tot cultuur, hun begrip van culturele verschijnselen en hun vermogen om inhoud te creëren;
- (ii) de opleiding van leerkrachten en jongerenwerkers op het gebied van formeel, niet-formeel en informeel onderwijs te ondersteunen opdat zij goed zijn toegerust om werk te maken van mediageletterdheid bij kinderen en jongeren.

De Commissie wordt verzocht:

- (i) voort te overleggen met de deskundigen in de lidstaten over de beste manieren om bestaande initiatieven te bundelen en te bevorderen - onder meer door middel van passende onlinehulpmiddelen - teneinde daarop voort te bouwen en jongeren bewuster te maken van aandachtspunten in verband met het digitale medialandschap, zoals participatie en creativiteit, geloofwaardigheid, kritisch denken en weloverwogen keuzes, en respect voor de persoonlijke levenssfeer.

VERZOEKT DE LIDSTATEN EN DE COMMISSIE om gebruik te maken van de beschikbare middelen om de jonge creatieve generaties voor te bereiden op de kansen en uitdagingen van de toekomst.

Europese Raad

De verklaring van Rome van 25 maart 2017

Conclusies van de Europese Raad van 14 december 2017 (EUCO 19/1/17 REV 1)

Conclusies van de Europese Raad van 15 december 2016 (EUCO 34/16)

Conclusies van de bijeenkomst van de Europese Raad op 20 en 21 oktober 2016, (EUCO 31/16)

Verklaring van Bratislava van 16 september 2016

Raad

Conclusies van de Raad over culturele en creatieve kruisbestuiving ter stimulering van innovatie, economische duurzaamheid en sociale inclusie (PB C 172 van 27.5.2015, blz. 13)

Conclusies van de Raad over het stimuleren van creativiteit en innoverend potentieel bij jongeren (PB C 169 van 15.6.2012, blz. 1)

Conclusies van de Raad over culturele en creatieve vaardigheden en de rol daarvan bij de opbouw van het intellectueel kapitaal van Europa (PB C 372, 20.12.2011, blz. 19)

Conclusies van de Raad betreffende het stimuleren van een creatieve generatie: de creativiteit en het innovatievermogen van kinderen en jongeren ontwikkelen door middel van culturele expressie en ruimere toegang tot cultuur (PB C 301, 11.12.2009, blz. 9)

Resolutie van de Raad van de Europese Unie en van de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen over een kader voor Europese samenwerking in jeugdzaken: De EU-strategie voor jongeren 2019-2027 (PB C 456, 18.12.2018, blz. 1)

Commissie

Mededeling van de Commissie "Een nieuwe Europese agenda voor cultuur" van 22 mei 2018 (COM (2018) 267 final)

Commissiemededeling "Jongeren betrekken, verbinden en versterken: een nieuwe EU-strategie voor jongeren" van 22 mei 2018, (COM(2018) 269 final)

Mededeling van de Commissie "De Europese identiteit versterken via onderwijs en cultuur" van 14 november 2017 (COM (2017) 673 final)

Verslagen open coördinatiemethode over:

- Handboek cultureel bewustzijn en culturele expressie (2016)
- Bevorderen van de toegang tot cultuur langs digitale weg: beleidsmaatregelen en strategieën voor publieksontwikkeling (2017)
- De rol van het overheidsbeleid bij het ontwikkelen van het ondernemers- en innovatiepotentieel van de culturele en creatieve sectoren (2018)